

L'incompliment del règim de visites amb els fills menors

Quan hi ha un procediment judicial de divorci, de dissolució de parella de fet o de guarda i custòdia de fills menors no matrimonials, en tots els casos amb fills menors d'edat, s'estableix sempre un compliment de règim de visites per al progenitor no custodi o bé una guarda i custòdia compartida entre els dos pares. Quan hi ha situacions conflictives entre els progenitors i/o familiars que desemboquen en la impossibilitat de compliment d'aquest règim de visites, apareix la figura del Punt de Trobada Familiar. Aquest servei vetlla perquè el règim de visites no sigui una amenaça per al menor i intenta afavorir el retrobament entre les parts per normalitzar la situació. L'equip tècnic del Punt de Trobada està format per psicòlegs, educadors socials i treballadors socials. És un servei que funciona arreu de l'Estat espanyol i la legislació estableix que siguin les diverses comunitats autònomes les que en regulin el funcionament. Concretament a Catalunya es troba regulat pel Decret 357/ 2011, de 21 de juny, que va entrar en vigor el 23 de juliol de 2011.

Quines peticions atenen els serveis de Punt de Trobada Familiar?

Cal que hi hagi una sentència ferma, és a dir definitiva, d'un jutjat civil que posi fi al procediment de divorci, de dissolució de parella de fet o de guarda i custòdia de fills menors no matrimonials i vagi passant el temps i es vegi que no es pot fer efectiu el compliment de règim de visites o bé que hi hagi una sentència de mesures cautelars que estableixi el dret de visites i no es pugui complir tampoc. Què suposa aquest últim procediment? A vegades, quan la situació familiar suposa un gran risc pel menor, es demanen al jutjat unes mesures per garantir la integritat del menor, d'aquí la paraula cautelar, que el jutge ha de determinar, i es demanen abans de presentar la demanda de divorci o de dissolució de la parella de fet i aquestes mesures són vigents fins que finalitzi per sentència aquests últims procediments de divorci o dissolució de parella. o de guarda i custòdia, on després podran regir unes altres mesures diferents de les cautelars.

Quines són les situacions de risc del menor per poder-se acollir al Punt de Trobada?

Entre d'altres són les següents:

- a) Quan el progenitor no custodi no tingui un entorn adequat per visites.
- b) Quan hi hagi situacions de violència.
- c) Quan sigui necessària supervisió per no posar el menor en perill.
- d) Quan el menor viu amb una família d'acollida perquè està separat dels pares com a mesura de protecció.
- e) Quan el menor mostra rebuig a relacionar-se.
- f) Quan el progenitor que té la guarda no vol complir i impedeix el compliment.

On es desenvolupa el Punt de Trobada?

En un lloc neutral, que acostuma a ser centres que es dediquen expressament a fer possible exercitar els drets de relació i de comunicació dels fills amb el seu progenitor o progenitora; generalment són centres de titularitat pública. Hi ha tres tipus de visites:

- a) Visites tutelades. Es fan dins del centre en presència d'un professional, dins de la sala

habilitada per a aquest fi, que té el centre i la durada màxima es d'una hora i un dia a la setmana.

b) Visites supervisades. Poden ser realitzades dins o fora del centre amb l'observació d'un professional i tenen una durada màxima de dues hores i un dia a la setmana.

c) Serveis d'intercanvi. Facilita la realització de l'exercici dels drets de relació i comunicació amb els fills mitjançant la entrega i recollida dels mateixos pel progenitor, sense permanència en el centre. La durada és de dues hores i dos vegades per setmana.

En les tres modalitats el progenitor ha d'anar a buscar sempre el menor al centre i retornar-lo també al mateix lloc dins l'horari establert. Si per una urgència no fos possible l'assistència del progenitor, ho ha de comunicar el més aviat possible al centre. Si es produís un canvi del domicili del menor, pot ser que aquesta circumstància a causa de la distància, es convertís en un impediment greu per poder fer efectiu el dret de visites, llavors es podria canviar a un altre centre, però això no es pot fer automàticament, sinó que cal posar-ho en coneixement del jutjat i s'inicia a través de la tramitació d'un expedient. El jutjat a través de la sentència determina la duració d'aquest règim de visites, que té un termini màxim de dotze mesos prorrogable fins a divuit mesos. A vegades en la sentència indica les pautes a seguir i en altres ocasions no ho fa, deixant -ho a l'actuació del Punt de Trobada. El personal del Punt de Trobada fa un informe per cada menor on consta el seguiment del règim de visites i les seves incidències, és un informe amb periodicitat trimestral i s'envia al Jutjat i no es limita només a transcriure uns fets: si el progenitor arriba puntual, si ve tots els dies que s'han assignat, etc., sinó que també fa valoracions de com es va desenvolupant tot el procediment, valoració d'incidències (en el cas de que es produeixin) i formular també la necessitat, al seu criteri, de la suspensió o finalització del servei.